

Duaal je zegje leren doen bij Entree-Nt2

Good practice op het Alfa-College in Groningen

Het is woensdag 24 juni, rond twee uur 's middags. Feestelijk geklede studenten lopen met hun aanhang een lichte en sfeervolle ruimte op locatie Admiraal de Ruyterlaan, of kortweg De Admiraal, van het Groningse Alfa-College binnen.

Docenten, coaches en taalvrijwilligers schudden handen en maken praatjes met studenten, familieleden en vrienden. Vandaag wordt aan 45 studenten van de opleiding Entree-Nt2 het diploma uitgereikt waarvoor ze een jaar lang heel hard hebben gewerkt. Met het diploma kunnen ze toegang krijgen tot mbo niveau 2 én hebben ze voldaan aan de inburgeringsplicht.

Toekomstplannen

Een docent vraagt een paar studenten of ze zin hebben om mij iets over de opleiding te vertellen voordat de ceremonie begint. De groep dijt spontaan uit; de studenten zijn trots op wat ze bereikt hebben en ze willen graag hun verhaal doen. Ze maken een zelfverzekerde indruk en ze komen goed uit hun woorden.

De studenten hebben uiteenlopende toekomstplannen. Omar uit Congo (19) wil Techniek gaan doen, Keywan uit Iran (19) wil naar de opleiding Kunst, Theater en Multimedia en Hadisa uit Afghanistan (19) wil verder in de kinderopvang. Sajad (22) en zijn zus Saja uit Irak (20) en May-Ann uit de Filipijnen (25) gaan alle drie verder met detailhandel. May-Ann heeft een heus succesverhaal te vertellen: na haar stage bij Kruidvat is ze, ondanks haar relatief hoge leeftijd, aangenomen als oproepkracht.

Over de stages die ze tijdens de ENTREE-NT2 hebben gelopen, zijn alle zes studenten erg enthousiast. Ze zijn het erover eens dat je in de praktijk veel woorden leert en ze vinden het belangrijk dat je op de werkvloer wel móét praten. Maar, zo zegt Sajad, school is ook belangrijk, want daar kunnen ze je weer echt dingen over de taal uitleggen.

Van AKA naar Entree-Nt2

Tot een jaar geleden heette de opleiding AKA/NT2 (AKA = ArbeidsmarktgeKwalificeerd Assistentopleiding-niveau 1). Een betrokken teamleidingevende, coördinator en docenten-zette zich ervoor in om de opleiding steeds meer van binnenuit te verbeteren. Naast de naam veranderde ook de opzet van de opleiding. Het programma bestond nu uit twintig uur Nt2 (verdeeld in IJSBREKERPLUS, grammatica, herhaallessen en ENTREETAAAL), twee uur rekenen, zes uur LBW (twee uur Loopbaan, twee Actief Burgerschap, twee Werknemersvaardigheden) en Sport.

Vanaf het tweede halfjaar liepen de studenten ook twee dagen per week stage, in totaal ongeveer 300 uur. Er werd gewerkt met het nieuwe VSA en BSA, een Voorlopig en daarna Bindend StudieAdvies, waarbij werd aangegeven of een student door kon naar niveau 2 of dat uitstroom naar werk een betere optie was. Verder werden er van nu af aan jobcoaches ingezet. Er werd actief contact gelegd met de casemanagers van de betrokken gemeenten, zodat die op de hoogte waren van de komst van de werkzoekende nieuwkomers.

Ondanks alle verbeteringen bleek de duur van de opleiding, één jaar, in

Een gedeelde visie op taalbeleid moet leiden tot interne samenwerking tussen vak- en taaldocenten, tot externe samenwerking met stagebegeleiders en externe taalcontacten en tot persoonlijke remediëring van studenten

sommige gevallen te kort en daarnaast had de opleiding nog geen uitstroomprofiel zoals beoogd door minister Bussemaker.² Ook dat gaat nu veranderen. Vanaf schooljaar 2015-2016 wordt ENTREE-NT2 in principe een tweejarige opleiding (in één jaar blijft het natuurlijk ook kunnen) en komt er een samenwerking met de beroepsopleidingen; in eerste instantie met Techniek en Handel. ENTREE-NT2 gaat op deze manier uitgroeien tot een echt beroepsgerichte opleiding.

Beroepsgericht taalonderwijs en taalgericht beroepsonderwijs

De dag na de diploma-uitreiking voer ik een gesprek met Marianne van de Rijt, coördinator, Machteld Wouda-Kroon, docent Nt2, en Christian de Kraker, voorlichter en docent Loopbaan, Burgerschap en Werknemersvaardigheden (LWB). Zij vertellen dat in de opleiding integraal taalonderwijs hoog in het vaandel staat, omdat dit de taalontwikkeling aantoonbaar bevordert. Daarom is er niet alleen veel contact en uitwisseling met stagebegeleiders, maar ook onderling tussen de vaksecties Nt2, LWB en Rekenen.

Het Alfa-college heeft als gehele organisatie gekozen voor het organisatie-model DRIESLAG TAAL van Inge van Meelis en Tiba Bolle van ITTA/UvA, dat stappenplannen biedt om taalbewust beroepsonderwijs te realiseren². Deze visie bepaalt ook op de opleiding ENTREE-NT2 het taalbeleid.

Christian licht kort de drie slagen toe die gemaakt moeten worden om te komen tot taalbewust beroepsonderwijs: een gedeelde visie op taalbeleid moet leiden tot interne samenwerking tussen vak- en taaldocenten, tot externe samenwerking met stagebegeleiders en externe taalcontacten en tot persoonlijke remediëring van studenten.

Samenwerking

Bij ENTREE-NT2 wordt door iedereen die betrokken is bij de taalontwikkeling van de studenten, dan ook nauw samengewerkt. De coördinatoren, docenten, coaches, stagebegeleiders en de vrijwilligers die de docenten tijdens de taallessen ondersteunen, overleggen regelmatig en hebben wederzijds invloed op elkaars werk.

Machteld vertelt: 'Bij LOOPBAAN EN BURGERSCHAP worden bijvoorbeeld vaktermen behandeld, en die woorden komen bij ENTREETAAAL, een vak dat we samen bedacht hebben, terug. Straks, als we met TECHNIEK EN HANDEL gaan samenwerken, willen we op dezelfde manier met de vakdocenten van die opleidingen samenwerken.'

Christian vertelt over de samenwerking met een stagebegeleider: 'Een van onze studenten van wie ik de coach was, liep stage bij SCAPINO. In het begin was die jongen heel gemotiveerd, maar na een tijdje was er een evaluatiegesprek nodig. De student vertelde toen dat hij niet genoeg Nederlands praatte, terwijl hij juist

graag meer Nederlands wilde leren. Daar hebben we het over gehad met de stagebegeleider en samen vonden we een oplossing. De student kreeg tot taak om de mensen in de winkel te ontvangen. Toen moest hij wel veel meer Nederlands spreken, waardoor zijn taalontwikkeling erg gestimuleerd werd. Met dit soort samenwerking zijn we heel blij!'

Appen

Kortgeleden is Christian een pilot gestart waarin de stagebegeleider, de docent/coach en de student samen in een groepsapp zitten. In deze BETERAPP vinkt de student de leerdoelen af die hij samen met zijn docent en zijn stagebegeleider stelt. Bijvoorbeeld: 'Vandaag wil ik met een vreemde praten in het Nederlands.' Een leuke en eigentijdse manier van coaching, die, gezien het aantal smartphones dat ik tijdens de diploma-uitreiking zag, vast veel studenten zal aanspreken.

Marianne: 'Het is juist een dergelijke pragmatische aanpak die wij voortdurend nastreven op onze opleiding. We proberen de mensen echt zo praktisch mogelijk met de taal bezig te laten zijn.'

Machteld: 'Voor het coachen is individueel appen ook heel handig. Ik stuur mijn tien studenten vaak korte berichtjes. Zo houd je met een halve baan toch met iedereen regelmatig contact.'

Ontwikkelingsportfolio

Komend jaar gaan de studenten, nadat er vorig jaar een pilot mee is gedaan, met een ontwikkelingsportfolio werken. Machteld: 'Het portfolio heeft een belangrijke rol bij het ontwikkelen van de productieve vaardigheden. In het portfolio worden allerlei opdrachten bewaard. Daar horen ook veel buitenschoolse opdrachten bij. Dan moeten ze de straat op, of een winkel in en in gesprek gaan. Of bijvoorbeeld tijdens een stage iets aankaarten, zoals 'Ik werk elke dag wel tot half zes, maar ik moet eigenlijk om half vier mijn kind uit school halen. Kunnen we daar een oplossing voor bedenken?' Praktische spreekopdrachten die in hun portfolio komen en worden geëvalueerd en afgetekend.'

Marionne: 'Bij stagebezoeken bespreek je eigenlijk altijd met de stagebegeleider hoe de student communiceert met de andere collega's. Wat doen ze in de pauzes? Zitten ze buiten een beetje in een hoekje? Als we horen dat ze zich terugtrekken, dan geven we ze gerichte opdrachten mee.'

Machteld: 'Bij Scapino is bijvoorbeeld een bepaald muziekje voor medewerkers het signaal dat ze een rondje moeten lopen door de winkel om te kijken of er klanten zijn die hun hulp nodig hebben. Die opdracht hebben wij ook eens aan een studente gegeven. Zij vond het moeilijk om klanten aan te spreken. Als een klant naar haar toekwam, dan wist ze niet wat ze moest zeggen. Voor haar was dit een ontwikkelingsactie – ga het maar gewoon oefenen! Want als je het veel oefent, dan gaat het steeds beter. Dat wordt dan door de stagebegeleider weer goed teruggekoppeld naar de coach.'

Rollenspelen

In de klas wordt ook veel met rollenspelen gewerkt. Christian: 'We oefenen op die manier ook competenties. Onze studenten zijn meestal zeer gemotiveerd, maar voor sommigen is op tijd komen nog wel moeilijk. Toch moeten ze dat leren, want als je in je nieuwe baan steeds te laat komt, dan kun je het wel schudden. Zulke situa-

ties spelen we na in gesprekjes.'

Machteld: 'Dus als je te laat bent, wat zeg je dan? Hoe kondig je dingen aan? We spelen telefoongesprekjes na waarin ze zich bijvoorbeeld ziek melden of doorgeven dat ze een beetje later komen met de reden waarom. Dat moet ook op school, maar voor veel mensen is dat niet vanzelfsprekend.'

Interculturele communicatie

Christian: 'Over zulke dingen hebben we veel geleerd van Pinto³, een soort goeroe van de interculturele communicatie. Pinto beschrijft bijvoorbeeld dat je iemand niet in een groep moet bekritisieren, want daarmee kun je heel veel schaamte bij die persoon veroorzaken. Het is beter om iemand even apart te nemen en een-op-een te spreken, zodat hij niet in zijn eer wordt aangetast, maar wel de feedback ontvangt. Pas later, als zo'n student echt aan je gewend is, dan kun je zoiets misschien in een groep doen. Dat kan pas als je elkaar echt vertrouwt.'

'Ik ga het hier écht missen!'

Even terug naar woensdag, een dag eerder. De diploma-uitreiking begint bijna en iedereen moet gaan zitten. Tijdens het geroezemoes en het geschuif met stoelen komt Omar nog even naast me staan achterin de zaal. Hij bekijkt zijn medestudenten en zijn docenten met een warme blik. 'Ik kan je wel zeggen,' vertrouwt hij me toe,' dat ik het hier écht ga missen. Natuurlijk, het leven gaat verder. En het is ook leuk om op nieuwe plekken nieuwe dingen te gaan leren. Maar we hebben het hier echt goed gehad met elkaar en we hebben heel veel geleerd.' Dan vraagt Marionne van de Rijt om stilte. De ceremonie gaat beginnen.

Fros van der Maden

Fros van der Maden geeft Nederlands op het Maartenscollege/Internationale School in Groningen. Zij is de auteur van o.a. OP SCHRIJF (2012), een schrijfcurriculum voor jonge anderstaligen, en IN GESPREK (2015), spreken en gesprekken voor dezelfde doelgroep. Beide methodes leiden op

van A2/B1 naar 2F.

Tevens is zij een van de auteurs van NUNEDERLANDS, een methode Nederlands voor het mbo.

*Correspondentie:
edutekst@frosvandermaden.nl*

Noten

1. Deze visie is uiteengezet in beleidsnotitie FOCUS OP VAKMANSCHAP (2011–2015)
Bron: OCW. (2011). Actieplan 'focus op vakmanschap 2011–2015'. www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/02/16/actieplan-MBO-focus-op-vakmanschap-2011-2015.html
2. Over de visie op taalonderwijs die in dit artikel aan de orde komt, lees je meer in TAALBEWUST BEROEPSONDERWIJS van Tiba Bolle en Inge van Meelis (2014), en in DRIESLAG TAAL van Tiba Bolle (2009).
3. D. Pinto (2007). INTERCULTURELE COMMUNICATIE. Een stap verder. Bohn Stafleu, Loghem.

Alfa-College Groningen/Entree-NT2

Contact: Marionne van de Rijt:
mfc.vdrijt-manders@alfa-college.nl
Website: www.alfa-college.nl/studenten/entree-opleiding/paginas/entree-opleiding-nt2.aspx

Bij Loopbaan en Burgerschap worden bijvoorbeeld vaktermen behandeld, en die woorden komen bij Entreetaal, een vak dat we samen bedacht hebben, terug

GESCHIKT LESMATERIAAL ZOEKEN

← 1

Stel, je bent je les aan het voorbereiden voor een inburgeringsgroep. Het is een groep waarvan jij weet dat de vaardigheid LEZEN veel extra aandacht nodig heeft. Omdat je graag wil dat jouw cursisten ook af en toe teksten lezen die leuk zijn, zoek je in je eigen kast naar geschikte korte verhalen. Helaas: veel teksten die je in huis hebt, zijn net te moeilijk (A2-B1) of te makkelijk (alfa). Wat kan je doen? Zelf een verhaal schrijven? Dat kan, maar daar ben je wel even een uurtje mee bezig en die tijd heb je niet.

LESMATERIAAL AANVRAGEN

← 3

Vind je het zelf niet makkelijk om geschikt materiaal te maken maar vind je in het bestaande niet wat je nodig hebt? Abonnees kunnen een aanvraag indienen voor een NT2idee. Bijvoorbeeld: een alfa-A tekst over Sinterklaas.

Of: een schrijf oefening over Prinsjesdag voor B1-B2-cursisten. Als het team van NT2idee jouw vraag honoreert, wordt het binnen 10 dagen omgevormd tot een NT2idee.

WWW.NT2IDEE.NL

De site is ontwikkeld voor en door NT2-docenten. Het idee is eenvoudig: → Docenten die lesmateriaal zoeken, kunnen lessen downloaden. → Docenten die lesmateriaal maken, kunnen lessen uploaden. → Abonnees kunnen lesmateriaal aanvragen.

Ben je nieuwsgierig geworden naar www.nt2idee.nl? Ga dan snel naar de site en bekijk hoe het werkt. Heb je nog tips voor verbetering van de site? Wij horen het graag via team@nt2idee.nl. Voor een jaarabonnement op www.nt2idee.nl betaal je tot 31 dec. 2015 € 14,95. Vanaf 1 januari 2016 is de abonnementsprijs € 19,95.

NT2-lessen voor en door NT2-docenten

LESMATERIAAL BEDENKEN

2 →

Stel, je vindt het leuk om regelmatig een schilderij van een bekende Nederlandse schilder met je cursisten te bespreken. Je bedenkt er een paar mooie opdrachten bij. Je geeft de les en je ziet dat je jouw cursisten enthousiast hebt gemaakt. Na de les denk je: 'Dit zouden veel meer docenten met hun cursisten kunnen doen. Dit is een mooi NT2-lesidee.'

Wie schilderde dit meisje?

'Meisje met de parel' - Johannes Vermeer

**Wij hopen op heel veel uitwisseling van
mooie NT2-lesideeën uit Nederland en
België. Het team van NT2idee wenst je
veel lesplezier met www.nt2idee.nl**

NT2idee |||

Werken in Nederland

Ter voorbereiding op het examenonderdeel Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt is de nieuwe methode *Werken in Nederland* verschenen. Hiermee leert de nieuwkomer zich een beeld van de Nederlandse arbeidsmarkt te vormen en probeert hij vervolgens zijn eigen beroepswensen te formuleren. Daarnaast schenkt *Werken in Nederland* aandacht aan het vinden van een arbeidsplaats. De inburgeraar bouwt aan de hand van dit boek een portfolio op, om zo te kunnen slagen voor het examenonderdeel Oriëntatie op de Nederlands Arbeidsmarkt.

Werken in Nederland | 2015 | isbn 9789089535917 | € 24,90

www.onaexamen.nl

www.nt2.nl

Woordenschattoets Nederlands

- Eentalige curriculumafhankelijke toets om de receptieve woordenschat te meten
- Het resultaat geeft een inschatting van het aantal bekende woorden en koppelt dit aan het ERK-niveau
- Directe terugkoppeling na de toets
- Beschikbaar in het NT2 Testcentrum én NT2 School

Toetsafname | isbn 9789089535641 | € 6,05

www.woordenschattoets.nl

www.nt2.nl